

Asesiadau athrawon o bynciau di-graidd y Cwricwlwm Cenedlaethol: Cymru 2016

10 Awst 2016
SFR 95/2016

Pwyntiau allweddol ar gyfer 2016

Cyfnod Allweddol 3 – ar lefel Cymru gyfan:

- Yn 2016, roedd canran y disgyblion a gyrhaeddodd y lefel ddisgwyliedig (lefel 5 neu uwch) yn amrywio o 93.3 y cant mewn Technoleg Gwybodaeth a Chyfathrebu (TGCh) i 81.9 y cant mewn Cymraeg Ail Iaith (Siart 1, Tabl 1).
- Ym mhob pwnc, cyrhaeddodd canran uwch o ferched na bechgyn y lefel ddisgwyliedig. Gwelwyd y bwlch mwyaf rhwng merched a bechgyn mewn Cymraeg Ail Iaith (12.8 pwynt canran) (Siart 1, Tabl 1).
- Ers 2015 gwelwyd cynnydd yng nghanran y disgyblion a gyrhaeddodd y lefel ddisgwyliedig ym mhob pwnc. Gwelwyd y cynnydd mwyaf yn Hanes (1.5 pwynt canran) (Siart 2, Tabl 1).
- Ar gyfartaledd, roedd canran y disgyblion a gyrhaeddodd y lefel ddisgwyliedig yn y pynciau di-graidd yn 2015 1.2 pwynt canran yn uwch nag yn 2015, yn debyg i'r cynnydd cyfartalog yn 2015 (1.8 pwynt canran) ond yn is na'r cynnydd cyfartalog a welwyd rhwng 2013 a 2014 (3.1 pwynt canran), 2012 a 2013 (3.6 pwynt canran), a 2011 a 2012 (3.5 pwynt canran).

Cyfnod Allweddol 3 – ar lefel ALI:

- Roedd canran y disgyblion a gyrhaeddodd y lefel ddisgwyliedig yn amrywio'n fawr rhwng yr awdurdodau lleol ar draws yr holl bynciau. Gwelwyd yr ystod fwyaf o ganlyniadau yng Nghymraeg Ail Iaith: 89.9 y cant yng Sir Fynwy o'i gymharu â 68.5 y cant y Ynys Môn (Tabl 3).

Cyfnod Allweddol 2 – ar lefel Cymru gyfan:

- Yn 2016, 77.9 y cant oedd canran y disgyblion a gyrhaeddodd y lefel ddisgwyliedig (lefel 4 neu uwch) mewn Cymraeg Ail Iaith (Tabl 4).

Am y datganiad hwn

Mae'r Datganiad Ystadegol Cyntaf hwn yn rhoi gwybodaeth am asesiadau athrawon o bynciau di-graidd y Cwricwlwm Cenedlaethol yn 2016, ar lefel Cymru ac ar lefel awdurdod lleol (ALI). Mae'n cynnwys data di-graidd ar gyfer Cymraeg Ail Iaith yng Nghyfnod Allweddol 2 (yn Adran 2).

Gweler adran 1.1 o'r nodiadau i'r datganiad hwn i gael gwybodaeth am ail-raddodi asesiadau athrawon, a fydd o bosibl yn cael effaith ar y canlyniadau yn 2016.

Yn y datganiad hwn

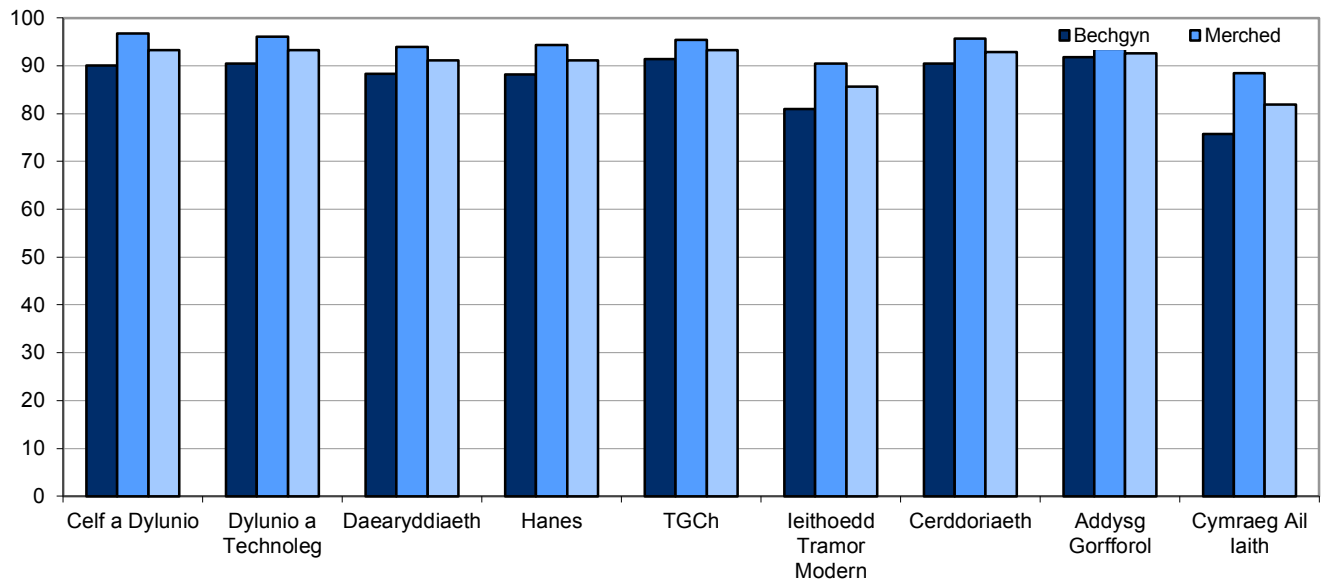
[Cyfnod Allweddol 3](#) p2

[Cyfnod Allweddol 2](#) p6

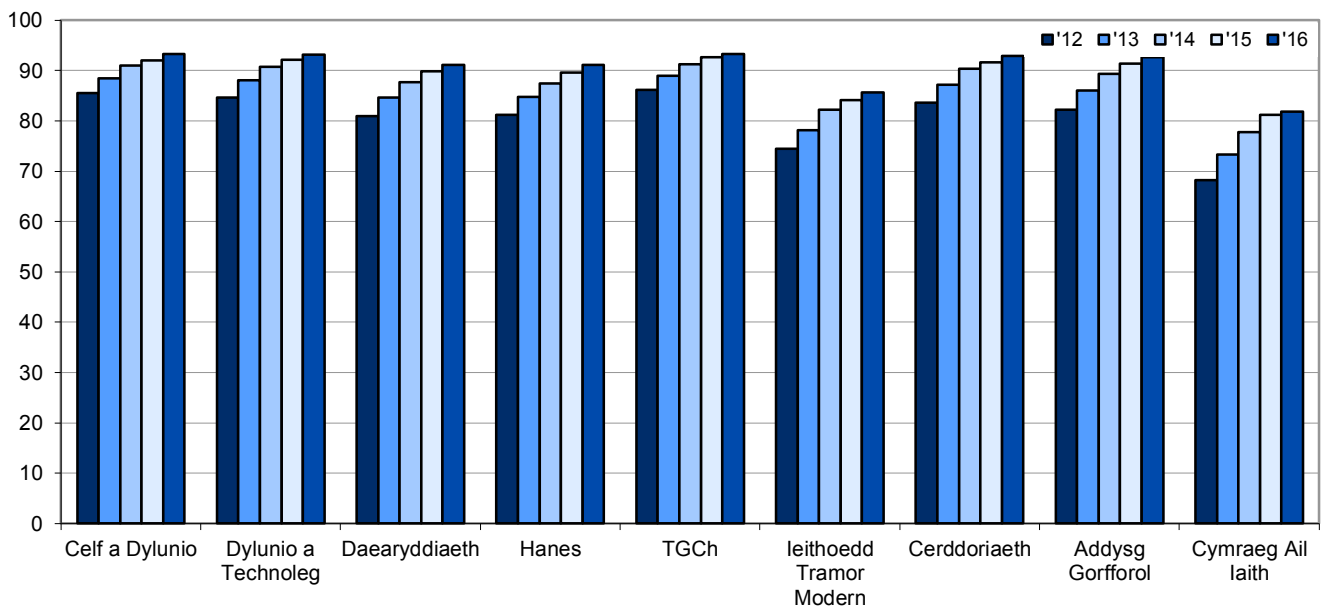
[Nodiadau](#) p7

Adran 1 – Cyfnod Allweddol 3

Siart 1: Canran y bechgyn, merched a disgyblion a gyrhaeddodd y lefel ddisgwyliedig yng Nghyfnod Allweddol 3, 2016

Siart 2: Canran y disgyblion a gyrhaeddodd y lefel ddisgwyliedig yng Nghyfnod Allweddol 3, 2012-2016

Tabl 1: Canlyniadau asesiadau athrawon o bynciau di-graidd yng Nghyfnod Allweddol 3, 2012-2016

Canran y disgyblion a gyrhaeddodd o leiaf lefel 5 (y lefel ddisgwyliedig) mewn asesiadau athrawon

	Dylunio				leithoedd			Addysg Gorfforol	Cymraeg Ail laith
	Celf a Dylunio	a Technoleg	Daearyddiaeth	Hanes	TGCh	Tramor Modern	Cerddoriaeth		
Bechgyn:									
2012	78.4	78.9	76.1	75.7	81.9	66.7	78.0	82.1	58.9
2013	82.6	83.4	79.9	79.7	85.7	71.0	82.6	85.4	65.0
2014	86.5	87.1	83.9	83.3	88.3	76.2	87.1	88.8	70.6
2015	88.1	89.0	86.6	86.3	90.6	79.0	88.8	90.7	74.9
2016	90.1	90.5	88.3	88.2	91.4	81.0	90.4	91.8	75.7
Merched:									
2012	93.0	90.6	86.3	86.9	90.8	82.7	89.5	82.3	78.4
2013	94.8	93.0	89.5	90.1	92.6	85.5	92.0	86.9	82.2
2014	95.8	94.7	91.8	91.9	94.2	88.5	93.8	90.0	85.5
2015	96.1	95.5	93.4	93.1	94.8	89.6	94.6	92.2	88.0
2016	96.7	96.1	94.0	94.3	95.4	90.5	95.7	93.5	88.5
Disgyblion:									
2012	85.5	84.6	81.0	81.2	86.2	74.5	83.6	82.2	68.2
2013	88.5	88.1	84.6	84.8	89.0	78.1	87.2	86.1	73.3
2014	91.0	90.8	87.7	87.5	91.2	82.2	90.4	89.4	77.8
2015	92.0	92.1	89.9	89.6	92.7	84.1	91.6	91.4	81.2
2016	93.3	93.2	91.1	91.1	93.3	85.6	92.9	92.6	81.9

Tabl 2: Canlyniadau asesiadau athrawon o bynciau di-graidd yng Nghyfnod Allweddol 3, fesul lefel, 2016 (a)

Canran y bechgyn, merched a disgyblion a gyrhaeddodd bob lefel

Pw nc	NCO										lefel 5 neu'n uwch		Cohort
	D	N	1,2	ac 3	1	2	3	4	5	6	7	8+	
Bechgyn:													
Celf a Dylunio	0.3	0.6	0.5	0.4	0.4	0.9	6.7	46.8	35.0	7.6	0.6	90.1	15,862
Dylunio a Technoleg	0.3	0.6	0.5	0.4	0.5	1.2	6.0	43.2	38.3	8.7	0.3	90.5	15,862
Daearyddiaeth	0.3	0.5	0.5	0.5	0.6	1.6	7.6	38.0	34.6	14.3	1.5	88.3	15,862
Hanes	0.3	0.5	0.5	0.5	0.7	1.5	7.8	37.4	35.6	14.0	1.2	88.2	15,862
TGCh	0.3	0.5	0.5	0.5	0.5	1.0	5.4	34.1	41.4	15.3	0.6	91.4	15,862
leithoedd Tramor Modern	2.0	1.2	0.5	0.6	0.9	2.9	10.7	37.8	32.1	10.8	0.3	81.0	15,862
Cerddoriaeth	0.4	0.8	0.6	0.5	0.4	0.7	6.2	46.2	34.9	8.0	1.2	90.4	15,862
Addysg Gorfforol	0.4	0.6	0.5	0.3	0.4	0.7	5.3	37.4	37.5	15.0	1.8	91.8	15,862
Cymraeg Ail laith	1.8	1.1	0.7	0.8	1.0	4.7	14.2	41.5	26.9	6.9	0.4	75.7	13,128
Merched:													
Celf a Dylunio	0.2	0.4	0.3	0.1	0.2	0.2	1.9	21.4	42.3	28.7	4.3	96.7	14,924
Dylunio a Technoleg	0.2	0.4	0.3	0.2	0.2	0.4	2.3	24.8	46.7	23.5	1.0	96.1	14,924
Daearyddiaeth	0.2	0.4	0.3	0.2	0.3	0.6	4.0	27.1	39.4	24.2	3.3	94.0	14,924
Hanes	0.2	0.4	0.3	0.2	0.3	0.5	3.8	27.0	39.0	25.6	2.6	94.3	14,924
TGCh	0.1	0.4	0.3	0.2	0.3	0.3	3.0	25.1	45.7	23.8	0.9	95.4	14,924
leithoedd Tramor Modern	0.9	0.7	0.3	0.2	0.4	1.5	5.5	27.4	39.2	22.9	0.9	90.5	14,924
Cerddoriaeth	0.2	0.5	0.3	0.2	0.2	0.4	2.7	31.4	44.7	16.8	2.7	95.7	14,924
Addysg Gorfforol	0.3	0.4	0.3	0.2	0.2	0.6	4.5	41.5	37.6	12.8	1.6	93.5	14,924
Cymraeg Ail laith	0.8	0.7	0.3	0.3	0.4	2.0	7.0	32.7	37.7	17.1	1.1	88.5	12,142
Disgyblion:													
Celf a Dylunio	0.2	0.5	0.4	0.3	0.3	0.6	4.4	34.5	38.5	17.8	2.4	93.3	30,786
Dylunio a Technoleg	0.2	0.5	0.4	0.3	0.3	0.8	4.2	34.3	42.4	15.9	0.7	93.2	30,786
Daearyddiaeth	0.2	0.5	0.4	0.4	0.4	1.1	5.9	32.7	37.0	19.1	2.3	91.1	30,786
Hanes	0.3	0.5	0.4	0.3	0.5	1.0	5.9	32.3	37.2	19.6	1.9	91.1	30,786
TGCh	0.2	0.5	0.4	0.3	0.4	0.7	4.2	29.7	43.5	19.4	0.7	93.3	30,786
leithoedd Tramor Modern	1.5	1.0	0.4	0.4	0.7	2.2	8.2	32.8	35.6	16.7	0.6	85.6	30,786
Cerddoriaeth	0.3	0.6	0.4	0.3	0.3	0.6	4.5	39.0	39.7	12.3	2.0	92.9	30,786
Addysg Gorfforol	0.3	0.5	0.4	0.2	0.3	0.7	4.9	39.4	37.6	14.0	1.7	92.6	30,786
Cymraeg Ail laith	1.3	0.9	0.5	0.6	0.7	3.4	10.7	37.2	32.1	11.8	0.7	81.9	25,270

(a) Mae D yn cynrychioli disgyblion sydd wedi'u datgymhwyso o dan adrannau 113 - 116 o Ddeddf Addysg 2002, neu ddisgyblion na allai athrawon ddarparu asesiad ar eu cyfer.

Mae N yn cynrychioli disgyblion na ddyfarnwyd lefel iddynt am resymau heblaw datgymhwyso.

O 2010 ymlaen cafodd lefel deiliant W (gweithio tuag at lefel 1) y Cwricwlwm Cenedlaethol ei dileu a'i disodli gan dri deiliant dilys newydd – Deilliannau 1, 2 a 3 y Cwricwlwm Cenedlaethol. Cyflwynwyd y lefelau newydd hyn i ddisgrifio'r cyflawniad islaw lefel 1.

Tabl 3: Canlyniadau asesiadau athrawon o bynciau di-graidd yng Nghyfnod Allweddol 3 fesul ALI, 2016

Canran y disgyblion a gyrhaeddodd o leiaf lefel 5 (y lefel ddisgwyliedig) mewn asesiadau athrawon

	Celf a Dylunio a		leithoedd				Addysg		Cymraeg Ail laith
	Dylunio	Technoleg	Daearyddiaeth	Hanes	TGCh	Tramor Modern	Cerddoriaeth	Gorfforol	
Ynys Môn	92.3	94.7	93.8	94.2	95.2	92.9	93.5	95.6	68.5
Gwynedd	96.9	97.3	95.5	95.8	97.3	91.9	96.3	96.3	88.3
Conwy	94.8	94.5	93.6	93.0	95.3	79.7	96.5	96.4	82.3
Sir Ddinbych	93.8	92.6	92.1	91.4	92.4	86.5	92.0	93.3	84.0
Sir y Fflint	96.8	95.7	94.0	94.8	96.4	88.1	94.7	94.5	86.4
Wrecsam	92.3	91.1	90.6	90.0	91.0	83.4	90.7	88.8	78.1
Powys	95.5	95.9	95.3	95.8	96.4	91.0	95.6	95.7	86.6
Ceredigion	97.2	96.8	96.3	96.3	97.4	93.7	96.2	96.5	74.1
Sir Benfro	91.1	92.2	91.1	92.3	93.9	84.5	91.9	93.9	82.3
Sir Gaerfyrddin	92.7	91.5	91.3	91.0	93.7	87.8	93.7	93.3	74.8
Abertawe	93.9	94.4	91.1	91.5	93.7	85.9	92.5	92.5	83.7
Castell-nedd Port Talbot	89.3	87.5	84.6	85.2	90.3	80.9	90.1	88.2	79.1
Pen-y-Bont ar Ogwr	94.2	94.5	94.1	92.7	94.6	86.1	94.2	92.4	84.7
Bro Morgannwg	93.5	96.6	94.4	94.4	96.4	88.4	95.4	96.2	86.8
Rhondda Cynon Taf	92.0	91.7	87.9	88.7	93.2	83.9	92.6	91.1	81.8
Merthyr Tudful	94.6	93.8	90.8	91.0	92.5	84.4	93.4	91.5	85.6
Caerffili	91.7	92.3	89.0	86.8	90.0	82.0	88.3	89.5	82.0
Blaenau Gwent	91.2	91.0	87.8	88.2	90.4	75.8	90.7	91.0	78.0
Torfaen	91.9	93.1	91.0	91.7	92.0	84.9	93.3	92.7	82.7
Sir Fynwy	95.7	94.8	95.1	93.7	95.7	92.0	95.8	95.3	89.9
Casnewydd	92.1	93.2	88.3	87.7	92.6	83.1	91.3	90.8	78.8
Caerdydd	93.9	92.8	90.2	91.2	91.6	85.5	93.0	92.2	80.0
Cymru	93.3	93.2	91.1	91.1	93.3	85.6	92.9	92.6	81.9
2015	92.0	92.1	89.9	89.6	92.7	84.1	91.6	91.4	81.2
2014	91.0	90.8	87.7	87.5	91.2	82.2	90.4	89.4	77.8
2013	88.5	88.1	84.6	84.8	89.0	78.1	87.2	86.1	73.3
2012	85.5	84.6	81.0	81.2	86.2	74.5	83.6	82.2	68.2

Adran 2 – Cyfnod Allweddol 2

- Mae'n ddewisol i ysgolion ddarparu manylion asesiadau athrawon mewn Cymraeg Ail Iaith i Lywodraeth Cymru. Yn 2015, cafodd 24,878 o ddisgyblion o gohort cymwys o 25,767 (96.5 y cant) eu hasesu mewn Cymraeg Ail Iaith, o gymharu â 23,999 o ddisgyblion o gohort cymwys o 25,393 (94.5 y cant) yn 2014. Y cohort cymwys yw'r rheiny na chawsant asesiad athro mewn Cymraeg iaith gyntaf.
- Yn 2015, 76.1 y cant oedd canran y disgyblion a gyrhaeddodd y lefel ddisgwyliedig (lefel 4 neu uwch) mewn Cymraeg Ail Iaith.

Tabl 4: Canlyniadau asesiadau athrawon o bynciau di-graidd yng Nghyfnod Allweddol 2, 2016 (a)

Canran y bechgyn, merched a disgyblion a gyrhaeddodd bob lefel

Pwnc	NCO									lefel 4 neu'n uwch	Cohort
	D	N	1,2ac3	1	2	3	4	5	6+		
Bechgyn:											
Cymraeg Ail iaith	0.7	0.1	0.8	1.3	3.5	20.6	55.3	17.2	0.2	72.8	13,213
Merched:											
Cymraeg Ail iaith	0.5	0.2	0.3	0.6	1.8	13.4	55.6	27.1	0.5	83.2	12,432
Disgyblion:											
Cymraeg Ail iaith	0.6	0.1	0.6	1.0	2.7	17.1	55.5	22.0	0.4	77.9	25,645

(a) Cafodd data Cymraeg Ail Iaith yng Nghyfnod Allweddol 2 eu casglu am y tro cyntaf yn 2010. Mae adrodd y canlyniadau hyn yn ddewisol i ysgolion. I gael mwy o wybodaeth, gweler y nodiadau ar ddiwedd y datganiad hwn.

Tabl 5: Canlyniadau asesiadau athrawon o bynciau di-graidd yng Nghyfnod Allweddol 2 fesul ALI, 2012 - 2016 (a)

Canran y disgyblion a gyrhaeddodd o leiaf lefel 4 (y lefel disgwyliedig) mewn asesiadau athrawon

	Cymraeg Ail iaith				
	2012	2013	2014	2015	2016
Ynys Môn	33.8	38.7	64.8	50.0	67.2
Gwynedd (b)	*	*	*	*	0.0
Conwy	68.7	70.2	77.7	78.2	75.7
Sir Ddinbych	66.2	69.7	74.0	76.4	77.1
Sir y Fflint	53.2	61.2	68.2	75.6	79.4
Wrecsam	77.5	78.5	77.8	82.6	80.3
Powys	57.5	70.9	73.4	82.7	81.8
Ceredigion	58.1	64.4	70.6	82.0	66.8
Sir Benfro	52.7	59.6	75.1	76.9	76.7
Sir Gaerfyrddin	51.8	61.1	67.7	66.3	67.4
Abertawe	59.1	67.1	68.5	73.4	74.7
Castell-nedd Port Talbot	71.2	75.7	73.6	74.1	73.3
Pen-y-Bont ar Ogor	50.7	60.6	63.5	71.6	76.7
Bro Morgannwg	69.1	71.6	77.8	79.4	80.7
Rhondda Cynon Taf	59.6	63.3	69.1	70.4	76.9
Merthyr Tudful	52.5	58.2	64.0	68.0	74.6
Caerffili	45.8	64.4	74.8	78.4	83.9
Blaenau Gwent	63.9	71.1	79.0	83.6	80.5
Torfaen	72.0	76.4	85.2	79.1	82.9
Sir Fynwy	76.9	75.0	82.8	85.5	87.5
Casnewydd	77.0	78.2	80.4	85.6	85.9
Caerdydd	62.1	67.4	73.7	74.4	76.0
Cymru	61.6	67.7	73.1	76.1	77.9

(a) Cafodd data Cymraeg Ail Iaith yng Nghyfnod Allweddol 2 eu casglu am y tro cyntaf yn 2010. Mae adrodd y canlyniadau hyn yn ddewisol i ysgolion. I gael mwy o wybodaeth, gweler y nodiadau ar ddiwedd y datganiad hwn.

(b) Mae'r rhan fwyaf o ddisgyblion yng Ngwynedd yn astudio'r Gymraeg fel iaith gyntaf ac felly bach iawn yw maint y cohort.

Nodiadau

1. Y Cyd-destun

1.1 Polisi/gweithrediadol

Rhaid i bob un o'r dysgwyr sydd yn eu blwyddyn olaf yng Nghyfnodau Allweddol 2 a 3 gael eu hasesu drwy asesiadau athrawon. Mae penaethiaid yn gyfrifol am adrodd canlyniadau'r holl ddysgwyr sydd ar eu cofrestr ar yr ail ddydd Mawrth ym mis Mai, sef y 'dyddiad penodol ar y gofrestr'. Yn 2015, 12 Mai oedd y dyddiad ar gyfer hyn. [Gellir gweld y trefniadau asesu statudol ar gyfer blwyddyn ysgol 2014/15.](#)

Mae pynciau'r Cwricwlwm Cenedlaethol yng Nghymru wedi'u rhannu i ddau gategori, sef pynciau craidd a phynciau di-graidd.

Dyma'r pynciau craidd:

- Saesneg
- Cymraeg iaith gyntaf
- mathemateg
- gwyddoniaeth

Dyma'r pynciau di-graidd:

- celf a dylunio
- dylunio a thechnoleg
- daearyddiaeth
- hanes
- technoleg gwybodaeth a chyfathrebu
- ieithoedd tramor modern
- cerddoriaeth
- addysg gorfforol
- Cymraeg ail iaith

Rhaglen wirio allanol ar gyfer asesiadau athrawon

Ar 18 Mai 2015, cyhoeddodd y Gweinidog Addysg a Sgiliau ddatganiad ar "[Sicrhau dibynadwyedd a chysondeb o ran Asesiadau Athrawon yng Nghymru: Rhaglen Wirio Allanol](#)". O 2016 ymlaen, mae posibilrwydd y bydd gwell trylwyrredd mewn asesiadau athrawon yn arwain at effaith ar ddisbarthiad Lefelau'r Cwricwlwm Cenedlaethol a ddyfernir.

Ailraddnodi canlyniadau asesiadau athrawon yn ALI Torfaen

Drwy gydol blwyddyn academaidd 2014/15, mae ALI Torfaen wedi bod yn gweithio i roi polisi newydd ar waith i fonitro a gwerthuso asesiadau athrawon ledled Torfaen. Mae'r ALI wedi bod yn gweithio'n agos gyda phenaethiaid ysgolion Torfaen, Consortiwm De-ddwyrain Cymru, Llywodraeth Cymru, Estyn a'r Bwrdd Adfer Gweinidogol ar gyfer ALI Torfaen (a sefydlwyd pan wnaethpwyd ALI Torfaen yn destun mesurau arbennig gan Estyn). Mae'r broses hon wedi arwain at gwmp yn rhai o ganlyniadau 2015 ar gyfer ALI Torfaen yn y datganiad hwn, o gymharu â'r flwyddyn flaenorol.

Dyfodol Llwyddiannus: Adolygiad Annibynnol o'r Cwricwlwm a'r Trefniadau Asesu yng Nghymru

Ym mis Mawrth 2014 gofynnwyd i'r Athro Graham Donaldson gynnal adolygiad sylfaenol o'r trefniadau cwricwlwm ac asesu, o'r Cyfnod Sylfaen i Gyfnod Allweddol 4. Yn yr adroddiad a gyhoeddwyd ym mis Chwefror 2015, gwnaeth yr Athro Donaldson 68 o argymhellion amrywiol iawn i wella'r trefniadau cwricwlwm ac asesu yng Nghymru. Bydd yr adolygiad annibynnol hwn yn cael effaith arwyddocaol ar drefniadau asesu ac ar gyhoeddi ystadegau swyddogol.

[Dyfodol Llwyddiannus: Adolygiad Annibynnol o'r Cwricwlwm a'r Trefniadau Asesu yng Nghymru](#)

1.2 Cyhoeddiadau cysylltiedig

Cafodd datganiad tebyg sy'n ymdrin â meysydd dysgu gorfodol ar ddiwedd y Cyfnod Sylfaen a phynciau craidd yng Nghyfnodau Allweddol 2 a 3, o'r enw "[Deilliannau diwedd y cyfnod sylfaen ac asesiadau'r Cwricwlwm Cenedlaethol o'r pynciau craidd yng Nghyfnodau Allweddol 2 a 3](#)" ei gyhoeddi hefyd ar 10 Awst 2016.

I gael data ar lefel ysgol a mwy o wybodaeth ewch i [Fy Ysgol Leol](#). Ceir toreth o ddata ar y safle, o wybodaeth gyd-destunol, megis data ar niferoedd a nodweddion disgyblion, i berfformiad ysgolion, presenoldeb a data ar staffio a chyllid.

Mae Lloegr yn cyhoeddi datganiadau ar wahân ar Gyfnodau Allweddol 1 a 2, er nad yw'n cyhoeddi datganiadau ar gyfer Cyfnod Allweddol 3 mwyach. Yn [natganiad Lloegr](#), cyhoeddir ffigurau ar asesiadau athrawon, yn ogystal ag arholiadau swyddogol (nad yw disgyblion yn eu sefyll mwyach yng Nghymru).

Mae tablau manylach, gan gynnwys data ar lefel ysgol, ar gael o wneud cais.

2. Ffynhonnell data

Casglu Data Cenedlaethol yw casglu data yn electronig ynghylch asesiadau athrawon ar ddiwedd y Cyfnod Sylfaen a Chyfnodau Allweddol 2 a 3. Caiff data eu hanfon gan ysgolion at y Gwasanaethau Gwybodaeth a Dadansoddeg yn Llywodraeth Cymru dan ofal eu Hawdurdod Lleol.

[Broses Casglu Data Cenedlaethol ar gyfer 2015 gan gynnwys amserlenni a threfniadau adrodd](#)

3. Diffiniadau

3.1 Cwmpas

Bydd y rhan fwyaf o ddysgwyr yn 11 oed ar ddiwedd Cyfnod Allweddol 2 neu'n 14 oed ar ddiwedd Cyfnod Allweddol 3. Mae'n bosibl y bydd rhai'n hŷn neu'n iau, ac mae'n bosibl y bydd rhai'n cael eu haddysgu mewn dosbarth lle mae'r rhan fwyaf o'r dysgwyr o oedran gwahanol. Ar gyfer pob Cyfnod Allweddol, rhaid i ddysgwyr gael asesiad statudol (h.y. rhaid iddynt gael asesiad athro ar ddiwedd y Cyfnod Allweddol) unwaith yn unig.

O 2010 ymlaen roedd ysgolion yn gallu darparu canlyniadau Cyfnod Allweddol 2 ar gyfer Cymraeg Ail Iaith.

3.2 Lefelau disgwylidig

Y disgwyliad cyffredinol yw y bydd y rhan fwyaf o ddisgyblion 11 oed yn cyrraedd lefel 4 ym mhob pwnc. Yn yr un modd, bydd disgyblion 14 oed yn cyrraedd lefel 5.

Mae 'D' yn cynrychioli disgyblion sydd wedi'u datgymhwyso o dan adrannau 113 - 116 o Ddeddf Addysg 2002, neu ddisgyblion na allai athrawon ddarparu asesiad ar eu cyfer. Mae 'N' yn cynrychioli disgyblion na ddyfarnwyd lefel iddynt am resymau heblaw datgymhwyso.

Yn 2010 cafodd lefel deiliant 'W' (gweithio tuag at lefel 1) ei dileu a'i disodli gan dri deiliant dilys newydd ar gyfer Cyfnodau Allweddol 2 a 3 – Deilliannau 1, 2 a 3 y Cwricwlwm Cenedlaethol. Cyflwynwyd y lefelau newydd hyn i ddisgrifio cyflawniad islaw lefel 1. At ddibenion cyhoeddi, mae'r tri deiliant hyn wedi cael eu grwpio gyda'i gilydd a'u henwi 'NCO 1, 2 a 3'.

Gellir cael mwy o wybodaeth am y lefelau ym mhob Cyfnod Allweddol (gan gynnwys codau 'D' ac 'N') trwy ddilyn y ddolen at y trefniadau asesu statudol yn adran 1.1.

4. Talgrynnu a symbolau

Mewn tablau lle mae ffigurau wedi cael eu talgrynnu i'r digid terfynol agosaf, mae'n bosibl y bydd anghysondeb ymddangosiadol rhwng swm yr eitemau unigol a'r cyfanswm a ddangosir.

Mae'r symbolau canlynol wedi cael eu defnyddio trwy'r cyhoeddiad hwn i gyd:

canrannau sy'n llai na 0.5 ond nid yn sero

. heb fod yn berthnasol

.. heb fod ar gael

~ heb fod ar gael eto

* mae'r ffigur yn llai na 5, neu wedi'i seilio ar ffigur sy'n llai na 5.

5. Gwybodaeth allweddol am ansawdd

Mae'r adran hon yn rhoi crynodeb o'r wybodaeth am yr allbwn hwn o dan bum agwedd ar ansawdd: Perthnasedd, Cywirdeb, Amseroldeb a Phrydlondeb, Hygyrchedd ac Eglurder, a Chymaroldeb. Mae hefyd yn ymdrin â materion penodol sy'n ymwneud ag ansawdd data 2015, ac yn disgrifio'r offeryn rheoli ansawdd a ddefnyddir yn y maes gwaith hwn.

5.1 Perthnasedd

Mae'r ystadegau'n cael eu defnyddio y tu mewn a'r tu allan i Lywodraeth Cymru i fonitro tueddiadau addysgol ac fel llinell sylfaen ar gyfer dadansoddi'r data sylfaenol ymhellach. Dyma rai o'r prif ddefnyddwyr:

- Gweinidogion a Gwasanaeth Ymchwil yr Aelodau yng Nghynulliad Cenedlaethol Cymru;
- Yr Adran Addysg a Sgiliau yn Llywodraeth Cymru;
- Adrannau llywodraethol eraill;
- Y gymuned ymchwil;
- Awdurdodau lleol ac ysgolion;
- Myfyrwyr, academyddion a phrifysgolion;

- Dinasyddion unigol, cwmnïau preifat a'r cyfryngau.

Defnyddir yr ystadegau hyn mewn amrywiaeth o ffyrdd. Dyma rai enghreifftiau:

- Cefndir cyffredinol ac ymchwil;
- I'w cynnwys mewn adroddiadau a dogfennau briffio;
- Cyngor i Weinidogion;
- Pecynnau data craidd addysg Cymru gyfan (a ddisodlodd Cronfa Ddata Genedlaethol y Disgyblion);
- Cymariaethau a meincnodau awdurdodau lleol ac ysgolion;
- I lywio'r broses benderfynu ym maes polisi addysg yng Nghymru gan gynnwys ad-drefnu ysgolion;
- I ddarparu gwybodaeth i Estyn yn ystod arolygiadau o ysgolion;
- Maes addysg ym Mynegai Amddifadedd Lluosog Cymru
- I gynorthwyo â gwaith ymchwil i gyrhaeddiad addysgol.

5.2 Cywirdeb

Mae Llywodraeth Cymru'n gweithio'n agos gydag ysgolion ac awdurdodau lleol er mwyn sicrhau bod yr holl ddata'n cael eu dilysu cyn i dablau gael eu cyhoeddi. Os oes unrhyw anghysondebau yn y data o gymharu â'r flwyddyn flaenorol, mae Llywodraeth Cymru'n herio ysgolion ac awdurdodau lleol ar yr anghysondebau hyn. Mae'r data terfynol yn cael eu cymeradwyo gan ysgolion ac awdurdodau lleol bob blwyddyn. Caiff data eu casglu ar ffurflen electronig a'u cyflwyno i Lywodraeth Cymru trwy DEWi, system ddiogel i drosglwyddo data ar lein a ddatblygwyd gan Lywodraeth Cymru. Mae gwahanol gamau dilysu a gwirio synnwyr awtomatig yn rhan annatod o'r broses er mwyn sicrhau bod y data o ansawdd da.

5.3 Amseroldeb a Phrydlondeb

Roedd DEWi ar gael i lanlwytho ffeiliau ar 12 Mai 2015, a gofynnwyd i ysgolion gyflwyno data ar gyfer yr holl ddisgyblion ar y gofrestr yn yr ysgol ar 12 Mai ar gyfer y Cyfnod Sylfaen / Cyfnodau Allweddol perthnasol a'r Profion Darllen Cenedlaethol. Wedyn gofynnwyd i ysgolion ac awdurdodau lleol ddilysu eu data yn y cyfnod dilysu, a ddaeth i ben ar 3 Gorffennaf 2015.

Yn sgil gwelliannau i'r dull a gweithdrefnau casglu data a chryn ymdrech gan gydweithwyr yn yr awdurdodau lleol ac ysgolion, rydym wedi gallu tynhau'r amserlen Casglu Data Cenedlaethol ers 2008. Yn y blynyddoedd blaenorol byddem wedi cyhoeddi set dros dro o ganlyniadau ym mis Medi, ac yna set derfynol ym mis Hydref ar ôl i'r data gael eu dilysu gan ysgolion.

5.4 Hygyrchedd ac Eglurder

Mae'r Datganiad Ystadegol Cyntaf hwn yn cael ei hysbysebu ymlaen llaw ac yna ei gyhoeddi ar yr adran Ystadegau o wefan Llywodraeth Cymru. Yn cyd-fynd ag ef mae tablau manylach ar [StatsCymru](#), gwasanaeth y gellir ei ddefnyddio am ddim sy'n caniatáu i ymwelwyr weld, trin, creu a lawrlwytho data.

5.5 Cymaroldeb

Ni chyflwynodd unrhyw ysgolion annibynnol ddata Cyfnod Allweddol 2 neu 3 yn 2015. Cyflwynodd un ysgol annibynnol ddata Cyfnod Allweddol 2 yn 2012 – darparodd yr un ysgol annibynnol ganlyniadau yn 2009 a 2010 hefyd. Ni fydd data ysgol annibynnol yn cael eu cynnwys yng nghanlyniadau awdurdod lleol, ond byddant yn ymddangos yn y canlyniadau cyffredinol ar gyfer Cymru.

Mae data cyrhaeddiad ar gyfer disgyblion sy'n cyrraedd o systemau addysg nad ydynt yng Nghymru neu Loegr yn ystod y ddwy flynedd academaidd flaenorol yn cael eu dileu o ganlyniadau'r ysgol a'r Awdurdod Lleol, ond eu cynnwys yn y canlyniadau cyffredinol ar gyfer Cymru.

Statws Ystadegau Gwladol

Mae Awdurdod Ystadegau'r Deyrnas Unedig wedi dynodi'r ystadegau hyn yn Ystadegau Gwladol, yn unol â Deddf y Gwasanaeth Ystadegau a Chofrestru 2007 ac sy'n golygu eu bod yn cydymffurfio â'r Cod Ymarfer ar gyfer Ystadegau Swyddogol.

Mae statws Ystadegau Gwladol yn golygu fod yr ystadegau swyddogol yn cwrdd â'r safonau uchaf o ddibynadwyaeth, ansawdd a gwerth cyhoeddus.

Dylai holl ystadegau swyddogol gydymffurfio â phob agwedd o'r Cod Ymarfer ar gyfer Ystadegau Swyddogol. Ceir eu dyfarnu fel statws Ystadegau Gwladol yn dilyn asesiad gan fraich rheoli Awdurdod Ystadegau'r Deyrnas Unedig. Mae'r Awdurdod yn ystyried os ydy'r ystadegau yn cwrdd â'r safonau uchaf o gydymffurfiaid â'r Cod, gan gynnwys y gwerth y maent yn ychwanegu i benderfyniadau a dadlau cyhoeddus.

Cyfrifoldeb Llywodraeth Cymru yw i gynnal cydymffurfiaid â'r safonau a ddisgwylir o Ystadegau Gwladol. Os ydym yn pryderu os yw'r ystadegau yma yn dal i gwrdd â'r safonau priodol, byddwn yn trafod hyn yn brydlon gyda'r Awdurdod. Gall statws Ystadegau Gwladol gael ei diddymu ar unrhyw bryd pan mae'r safonau uchaf heb eu cynnal, a'i ddyfarnu unwaith eto pan mae'r safonau yn cael eu hadfer.

Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (WFG)

Hanfod Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol 2015 yw gwella llesiant cymdeithasol, economaidd, amgylcheddol a diwylliannol Cymru. Mae'r Ddeddf yn sefydlu saith nod llesiant i Gymru sef Cymru fwy cyfartal, llewyrchus, cydnerth, iach a chyfrifol ar lefel fyd-eang, gyda chymunedau cydlynol a diwylliant bywiog lle mae'r Gymraeg yn ffynnu. O dan adran (10)(1) o'r Ddeddf, rhaid i Weinidogion Cymru (a) gyhoeddi dangosyddion ("dangosyddion cenedlaethol" sy'n gorfod cael eu cymhwyso at ddibenion mesur cynnydd tuag at gyflawni'r nodau llesiant, a (b) gosod copi o'r dangosyddion cenedlaethol gerbron y Cynulliad Cenedlaethol. Cafodd y 46 o ddangosyddion cenedlaethol eu gosod ym Mawrth 2016

Gwybodaeth am ddangosyddion a gwybodaeth dechnegol gysylltiedig – [Sut mae mesur cynnydd cenedl? – Dangosyddion Cenedlaethol](#)

Gwybodaeth bellach am [Ddeddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol \(Cymru\) 2015](#).

Gallai'r ystadegau a ddefnyddir yn y datganiad hwn ategu'r dangosyddion cenedlaethol a chael eu defnyddio gan fyrddau gwasanaethau lleol mewn perthynas â'u hasesiadau llesiant a'u cynlluniau llesiant lleol.

Mae rhagor o fanylion

Mae'r ddogfen hon ar gael yn: <http://gov.wales/statistics-and-research/national-curriculum-teacher-assessments-non-core-subjects/?lang=cy>

Diweddariad nesaf

Fe fydd data ar gyfer 2007 yn cael ei gyhoeddi yn Awst 2017 (dros dro)

Hoffem gael eich adborth

Rydym yn croesawu unrhyw adborth am unrhyw agwedd ar yr ystadegau hyn. Anfonwch e-bost at ystadegau.ysgolion@cymru.gsi.gov.uk.

Drwydded Llywodraeth Agored

Mae'r holl gynnwys ar gael o dan y [Drwydded Llywodraeth Agored v3.0](#) oni nodir yn wahanol.

